

स्थानीय राजपत्र

सुस्ता गाउँपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्ड ६) भाग: २ सुस्ता, कार्तिक महिना १ गते, २०८० साल (संख्या: ३

भाग-२

सुस्ता गाउँपालिका

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (१) बमोजिम सुस्ता गाउँ कार्यपालिकाकाले बनाएको तल लेखिए बमोजिमको कार्यविधि सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशन गरिएको छ ।

२०८० सालको कार्यविधि नं. ३

सुस्ता गाउँपालिकाको कृषि तथा पशुपालन कृषक समूह, कृषक समिति दर्ता तथा नविकरण सम्बन्धी कार्यविधि, २०८०

गाँउ कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति २०८०।०६।२२

प्रस्तावना:

नेपालको संविधान र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले निर्दिष्ट गरेको स्थानीय तहको अधिकार क्षेत्र भित्रको कृषि तथा पशुपालन सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गर्नको लागि गाँउपालिकाले कृषि तथा पशुपालन कृषक समूह तथा कृषक समिति गठन, परिचालन तथा व्यवस्थापन गर्न आवश्यक देखिएकोले सुस्ता गाउँकार्यपालिकाले यो कार्यविधि जारी गरेको छ ।

परिच्छेद- १ प्रारम्भिक

१. सङ्घिकास नाम र प्रारम्भ:

(१) यस कार्यविधिको नाम सुस्ता गाँउपालिकाको कृषि तथा पशुपालन कृषक तथा पशुपालन कृषक समूह, कृषक समिति दर्ता तथा नविकरण सम्बन्धी कार्यविधि, २०८० रहेको छ ।

(२) यो कार्यविधि तुरन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा-

(क) “अध्यक्ष” भन्नाले कृषि तथा पशुपालन कृषक समूह, कृषक समितिको अध्यक्षलाई सम्झनु पर्दछ ।

(ख) “कृषक” भन्नाले सुस्ता गाँउपालिकामा कृषि तथा पशुपालन व्यवसायमा संलग्न व्यक्तिहरूलाई जनाउँछ ।

सुस्ता गाउँउपालिकाको कृषि तथा पशुपालन कृषक समूह, कृषक समिति दर्ता तथा नविकरण सम्बन्धी कार्यविधि, २०८०

(ग) "कृषक समूह" भन्नाले कृषि तथा पशुपालन व्यवसायसँग सम्बन्धित उद्देश्य लिई गठन भएको समूहलाई जनाउँछ ।

(घ) "कृषक समिति" भन्नाले कृषि तथा पशुपालन व्यवसाय सँग सम्बन्धित कार्यक्रम संचालन गर्न गठन गरेको समिति सम्झनु पर्दछ ।

(ड) "सदस्य" भन्नाले कृषि तथा पशुपालन कृषक समूह, कृषक समिति जनाउनेछ ।

३. कार्यविधिको पालन गर्नुपर्ने:

(१) गाँउपालिका भित्र गठन हुने कृषि तथा पशुपालन कृषक समूह, कृषक समितिले पूर्ण रूपमा यो कार्यविधि पालन गर्नु पर्नेछ ।

(२) सुस्ता गाँउपालिकामा संचालन हुने कृषि तथा पशुपालन सम्बन्धी कार्यक्रमहरू कृषि तथा पशुपालन कृषक समूह र कृषक समिति मार्फत गर्न सकिनेछ ।

परिच्छेद २

४. कृषि तथा पशुपालन कृषक समूह, कृषक समिति गठन सम्बन्धी व्यवस्था:

(१) कृषि तथा पशुपालन कृषक समूह, कृषक समिती गठन देहाय बमोजिम गर्नु पर्नेछ ।

(क) कृषि तथा पशुपालन व्यवसाय सँग सम्बन्धित उद्देश्य लिइ आम भेलाबाट अधिकतम सहभागितामा सम्बन्धित कार्यक्षेत्रमा दश देखि पच्चिस (१० देखि २५ जना)

सदस्यीय कृषि तथा पशुपालन कृषक समूह र सात देखी एघार (७ देखि ११ जना) सदस्यीय कृषक समिती गठन गर्नु पर्नेछ ।

(ख) कृषि तथा पशुपालन कृषक समूह, कृषक समिती गठनको लागि आम भेला हुने समय, मिति, स्थान र भेलाको विषय त्यस्तो भेला हुनुभन्दा अगावै कार्यालयमा जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

(ग) गाँउपालिका स्तरीय आयोजना सञ्चालनको लागि कृषक समितिको गठन गर्दा कार्यपालिकाले तोकेको कार्यपालिकाका सदस्य वा कार्यालयको प्रतिनिधिको रोहवरमा गर्नु पर्नेछ ।

(घ) गाँउपालिका स्तरमा पहिले देखी नै सम्बन्धित सरकारी कार्यालयमा गठन भएका कृषक समूह र कृषक समितिलाई नविकरण तथा नया समूह गाँउपालिकामा विधिवत रूपमा दर्ता गरिनेछ ।

(ङ) कृषक समूह र कृषक समिति दर्ता गर्दा सम्बन्धित उद्देश्य अनुसार महिला कृषक समूह, पुरुष कृषक समूह, सम्बन्धित बाली विशेष कृषक समूह, सम्बन्धित जाती विशेष कृषक समूह गठन गर्न सकिनेछ ।

(च) एक व्यक्ती एकभन्दा बढी कृषक समूह र कृषक समितीको सदस्य हुन पाउने छैन । साथै सगोलका परिवारबाट एकजना भन्दा बढी व्यक्ति एउटै कृषक समूह र कृषक समितीको सदस्य हुन पाइने छैन ।

(छ) कृषक समूह र कृषक समितिको कार्यसमितिको गठन

सुस्ता गाउँपालिकाको कृषि तथा पशुपालन कृषक समूह, कृषक समिति दर्ता तथा नविकरण सम्बन्धी कार्यविधि, २०८०

सकेसम्म सर्व सम्मत तरिकाले गर्नुपर्नेछ । सर्व सम्मत हुन नसकेमा उपभोक्ताहरूको बहुमतबाट उपभोक्ता समितिको गठन गरिने छ ।

५. कृषक समुह नविकरण तथा खारेजः

क) समूह दर्ता र नविकरणको दररेट गाँउसभाले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

ख) कृषक समूह प्रत्येक वर्ष नविकरण गर्नुपर्ने दायित्व सम्बन्धितको हुनेछ । नया आर्थिक वर्षको पहिलो ३ महिना भित्र नविकरण नगरेमा प्रत्येक वर्ष (१००%) सत प्रतिशतको दरले जरिवाना लाग्नेछ ।

ग) ५ वर्ष सम्म समुह नविकरण नभएमा समुह स्वतः खारेज गरिने छ ।

घ) यसरी खारेज भएको समुह एक वर्ष सम्म नयाँ दर्ता प्रक्रियामा ल्याईने छैन ।

६. कृषि तथा पशुपालन कृषक समूह, कृषक समितिको सदस्यको योग्यता:

(१) कृषक समूह र कृषक समितीको सदस्यको योग्यता देहाय बमोजिम हुनु पर्नेछ ।

(क) सम्बन्धित उद्देश्य अनुसारको वालीवस्तु उत्पादनमा संलग्न रहेको ।

(ख) फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट कसुरदार नठहरिएको ।

(ग) सरकारी बाँकी बक्योता वा पेशकी फछ्यौट गर्न बाँकी नरहेको ।

(घ) अन्य कृषक समूह र कृषक समितिमा सदस्य नरहेको ।

(२) दफा ५ को उपदफा १ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि जनप्रतिनिधि, बहालवाला सरकारी कर्मचारी कृषक समूह र कृषक समितीको सदस्यमा बस्न पाइने छैन ।

७. कृषि तथा पशुपालन कृषक समूह, कृषक समितीको काम, कर्तव्य र अधिकारः कृषक समितीको काम कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

(क) उद्देश्य बमोजिमको कार्य सम्पादन गर्ने,

(ख) कृषकहरूलाई कार्यालयबाट प्राप्त सूचना तथा मार्ग दर्शनको जानकारी गराउने,

(ग) कृषक समूह र कृषक समितीको कार्य सम्पादनलाई प्रभावकारी बनाउन समितिका सदस्यहरूको कार्य विभाजन र जिम्मेवारी बाँडफाँड गर्ने,

(घ) कृषक समूह र कृषक समितीका सदस्यहरूको क्षमता विकास गर्ने,

(ङ) कृषि तथा पशुपालन क्षेत्रमा भएका सम्भावना तथा देखिएका समस्या समाधानको लागि कार्यालयलाई अनुरोध गर्ने, तथा समन्वय गर्ने ।

परिच्छेद ३

८. कृषि तथा पशुपालन कृषक समूह र कृषक समितीको दर्ताको लागि आवश्यक कागजातहरूः

(१) कृषक समूह तथा कृषक समितीले कार्यालयमा समूह दर्ता गर्दा तपसिलका उल्लेखित कागजातहरू पेश गर्नुपर्नेछ ।

सुस्ता गाउँपालिकाको कृषि तथा पशुपालन कृषक समूह, कृषक समिति दर्ता तथा नविकरण सम्बन्धी कार्यविधि, २०८०

(क) कृषक समूह तथा कृषक समिती गठन गर्ने आम भेलाको र दर्ता सम्बन्धी निर्णयको प्रतिलिपि,

(ख) कृषक समूह तथा कृषक समितीका सदस्यहरूको नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,

(ग) सदस्य सिमितमा रहेका कृषकको फोटो,

(घ) कृषक समूह तथा कृषक समितीको छाप,

(ङ) अनुसूची- १ बमोजिमको निवेदन फारम,

(च) समूह तथा समितीको विधान,

(छ) सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारिस,

(२) नविकरणको हकमा दफा ७ को उपदफा १ सम्बन्धित कार्यालयमा दर्ता भएको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि र निवेदन।

९. प्रमाणपत्रको व्यवस्था: दफा ४, ५, ६ र ७ बमोजिम दर्ता भएका कृषक समूहलाई गाउँपालिकाले नियमअनुसार दर्ता गरि प्रमाणपत्र उपलब्ध गराउने छ ।

१०. खाता सञ्चालनः

(१) कृषक समूह तथा कृषक समितीको आवश्यकता अनुसार कृषक समूह तथा कृषक समितीको खाता कार्यालयले तोकेको बैंकमा सञ्चालन हुनेछ ।

(२) कृषक समूह तथा कृषक समितीको खाता अध्यक्ष र सचिवको संयुक्त दरखास्तबाट सञ्चालन हुनेछ ।

परिच्छेद ४

विविध

११. सहजिकरण र सहयोग गर्नु पर्ने: कृषक समूह तथा कृषक समितीले समूहको सुपरिवेक्षण, अनुगमन/निरीक्षण तथा

कार्यक्रम संचालन गर्न कार्यालयबाट आएको अनुगमन समिती, पदाधिकारी वा कर्मचारीलाई आवश्यक विवरण उपलब्ध गराउने कार्यक्रम संचालन तथा अनुगमनको लागि सहजिकरण र सहयोग गर्नु पर्नेछ ।

१२. कृषि तथा पशुपालन कृषक समूह र कृषक समितीको दायित्वः कृषक समूह तथा कृषक समितीले उद्देश्य बमोजिमको कार्य सम्पादन गर्दा कार्यालयले तोकेको शर्तहरूको अतिरिक्त निम्न दायित्व वहन गर्नु पर्नेछ ।

- (क) कार्यक्षेत्र कृषि सम्बन्धी कार्यहरूको दिगो व्यवस्थापनको लागि आवश्यक कार्य,
- (ख) कार्यक्षेत्रको कृषि सम्बन्धी कार्यहरूबाट पर्न सक्ने वातावरणीय सन्तुलन कायम गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- (ग) अन्य कार्यालय तथा आयोजनाहरूसँग अन्तर सम्बन्ध कायम गर्नुपर्ने,
- (घ) असल नागरिकको आचरण पालन गर्नुपर्ने ।

१३. विधान बनाउन सक्ने:

- (१) कृषक समूह तथा कृषक समितीले आवश्यकता अनुसार आफ्नो विधान निर्माण गर्नु पर्नेछ ।
- (२) कृषक समूह तथा कृषक समितीमा सञ्चालन हुने कार्यक्रमको प्रकृति हेरी गाउँ कार्यपालिकाले थप मापदण्ड तथा मार्गदर्शन बनाई लागु गर्न सक्नेछ ।

सुस्ता गाउँपालिकाको कृषि तथा पशुपालन कृपक समूह, कृपक समिति दर्ता तथा नविकरण सम्बन्धी कार्यविधि, २०८०

अनुसूची-१

समूह दर्ता नविकरणको लागि निवेदन फारम

श्रीमान प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू	मिती.....
सुस्ता गाउँपालिका	
गाँउ कार्यपालिकाको कार्यालय,	
कुडीया नवलपरासी (ब.सु.प)।	

श्री कृषि शाखा सुस्ता गाउँपालिकाको सहयोगमा हामी आफै संगठित भई यस सुस्ता गाउँपालिका वडा मा गठन भएको हाम्रो समूह दर्ता गरी पाउन निम्न विवरण र समूहको छाप सहित रु.१० को टिकट टाँसी यो निवेदन पेश गरेका छौं ।

समूहको विवरण

समूहको नामः

स्थापना वर्षः

ठेगाना: सुस्ता गाँउपालिका, वडा नं.: . टोल: .

समूहको उद्देश्यः

जम्मा सदस्य संख्या:

दलित सदस्य संख्या: .. महिला... .. पुरुष : .

जनजाती सदस्य संख्या: ... महिला... .. पुरुष : .

ब्राह्मण, क्षेत्री, अन्य सदस्य संख्या:.... महिला : ..

पुरुषः.....

खण्ड ६) माग: २ सुस्ता, कार्तिक महिना १ गते, २०८० साल (संख्या: ३

पदाधिकारीको विवरण

क्र. स.	नाम	पद	शैक्षिक योग्यता	उमेर	जग्गाको क्षेत्रफल	सम्पर्क नं.	दस्तखत
१							
२							
३							
४							
५							
६							
७							
८							
९							
१०							
११							
१२							

नियमित बैठक बस्ने दिन:

प्रति महिला समूहको हितकोषमा संकलन हुने रकम रु.

हालसम्म हितकोषमा जम्मा रकम रु.

समूहको छाप

समूहको अगुवाको दस्तखत

आज्ञाले,

प्रमाणिकरण मिति: २०८०।०६।२५

हुमलाल भुसाल

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत